

บันทึก

เรื่อง ขอบข่ายการควบคุมของพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
บิลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๑๖

หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร.๐๒๐๓/๑๒๒๕๗ ลงวันที่ ๙
มิถุนายน ๒๕๑๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า

กระทรวงอุตสาหกรรมรายงานว่า การปฏิบัติงานควบคุมการนำเข้าและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายซึ่งบิลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ ให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ และพระราชกฤษฎีกากำหนดให้
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ. ๒๕๑๖ นั้น
มีปัญหาในทางปฏิบัติโดยมีแนวความคิดแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย คือ

๑. ฝ่ายแรกมีความเห็นว่า ชื่อพระราชกฤษฎีกาแสดงให้เห็นชัดแจ้งว่า
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบิลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน ประกอบ
กับหลักการสำคัญประการหนึ่งของการกำหนดมาตรฐาน คือ เพื่อลดแบบและขนาดของ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (variety reduction) ให้น้อยลงเท่าที่จำเป็น เพื่อประสิทธิภาพของการ
ผลิตดีขึ้น ประหยัดต้นทุนการผลิต รวมทั้งไม่เกิดความสับสนแก่ผู้ใช้ ดังนั้น บิลลาสต์ฯ ที่มี
ข้อกำหนดเกณฑ์คุณภาพนอกเหนือขอบข่ายของมาตรฐานจึงไม่อาจทำหรือนำเข้าได้

๒. อีกฝ่ายหนึ่งมีความเห็นว่า โดยที่มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ รวมทั้งข้อความในพระราชกฤษฎีกากำหนดให้
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบิลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน พ.ศ.
๒๕๑๖ มิได้มีบทจำกัดตัดสิทธิไว้แจ้งชัดว่า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่อยู่นอกเหนือขอบข่ายของ
มาตรฐานจะทำหรือนำเข้าไม่ได้ จึงต้องตีความว่า เฉพาะบิลลาสต์ที่อยู่ในขอบข่ายของมาตรฐาน
เท่านั้นที่อยู่ในข่ายควบคุมของพระราชกฤษฎีกา นอกจากนี้ หากพระราชกฤษฎีกาคลุมถึงบิล
ลาสต์ขนาดนอกเหนือไปจากที่ได้ระบุไว้ก็จะเป็นการตัดสิทธิการทำและการนำเข้าบิลลาสต์ขนาด
ดังกล่าวเสียโดยสิ้นเชิง

กระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) จึงขอให้
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น เพื่อถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป
นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้
พิจารณาบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องประกอบกับปัญหาที่ถามมาแล้ว เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของ
กระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) ฝ่ายแรก เพราะเมื่อได้ตรา
พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบิลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ต้อง

เป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมบัลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ทุกชนิดและทุกขนาดจึงเป็น
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๑ ผู้ประสงค์จะทำหรือนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักรซึ่งบัลลาสต์ดังกล่าว
จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๐^๑ หรือมาตรา ๒๑^๒ กล่าวคือ ต้องขอรับใบอนุญาตทำหรือนำเข้า และ
เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว มาตรา ๒๙^๓ ยังได้บัญญัติให้ผู้นั้นต้องทำหรือนำเข้าซึ่ง
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ตรงตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาอีกด้วย ส่วนการ
จำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่ายก็จะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๖^๔ กล่าวคือ ต้องจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อ
จำหน่ายเฉพาะบัลลาสต์ที่มีใบอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร และต้องเป็นบัล
ลาสต์ที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

สำหรับปัญหาที่ว่า บัลลาสต์ที่อยู่นอกขอบข่ายมาตรฐานที่กำหนดไว้ในพระราช
กฤษฎีกาจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑
หรือไม่เพียงใด นั้น ซึ่งมีความเห็นของอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว และอาจทำหรือนำเข้าซึ่งบัลลาสต์ที่อยู่นอกขอบข่ายมาตรฐานได้ถ้าหากตีความว่าทำหรือ
นำเข้ามาไม่ได้จะเป็นการตัดสิทธิของประชาชนโดยไม่สมควร ในปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกามีความเห็นว่ เมื่อพิจารณาถึงความมุ่งหมายของการกำหนดมาตรฐานสำหรับ
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งได้
กำหนดขึ้นเพื่อความปลอดภัย หรือเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดแก่ประชาชน หรือแก่
กิจการอุตสาหกรรม หรือเศรษฐกิจของประเทศย่อมเข้าใจได้ว่า พระราชบัญญัติมาตรฐาน

^๑ มาตรา ๒๐ ผู้ใดทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้อง
เป็นไปตามมาตรฐาน ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับใบอนุญาต
จากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กำหนดในกฎกระทรวง

^๒ มาตรา ๒๑ ผู้ใดนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้อง
เป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ตรวจสอบ และได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ

การขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
กำหนดในกฎกระทรวง

^๓ มาตรา ๒๙ ผู้รับใบอนุญาตมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
นั้นให้เป็นไปตามมาตรฐาน หรือนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมรวมที่เป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาแล้วแต่กรณี

^๔ มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณา จำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
โดยรู้ยู่ว่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือโดย
รู้ยู่ว่เป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้หรือแสดงเครื่องหมายมาตรฐานอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒
หรือมาตรา ๓๕

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ประสงค์จะคุ้มครองบัลลาสต์สำหรับหลอดฟลูออเรสเซนต์ที่ทำเพื่อจำหน่ายหรือนำเข้าเพื่อจำหน่ายจะต้องเป็นบัลลาสต์ที่เป็นไปตามมาตรฐานตามที่กำหนดเท่านั้น จะมีบัลลาสต์นอกขอบข่ายมาตรฐานจำหน่ายให้แก่ประชาชนไม่ได้ เพราะมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยรู้ยู่ว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ประกอบกับความในมาตรา ๔๘^๔ ซึ่งเป็นมาตราที่กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ คือ ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมโดยไม่ได้รับอนุญาต ย่อมเข้าใจได้อีกเช่นเดียวกันว่าการทำหรือนำเข้าบัลลาสต์โดยไม่ได้รับอนุญาตจะกระทำได้ และมาตรา ๒๙ ยังได้บัญญัติให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งบัลลาสต์นั้นจะต้องทำหรือนำเข้ามาซึ่งบัลลาสต์ที่เป็นไปตามมาตรฐานที่พระราชกฤษฎีกากำหนดอีกด้วย สรุปแล้วความเห็นของกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) ฝ่ายแรกจึงเป็นฝ่ายถูกต้อง

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์
(นายสมภพ โหตระกิตย์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรกฎาคม ๒๕๑๘

^๔ มาตรา ๔๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ